

KONKURENTSIAMET
Estonian Competition Authority

OTSUS

28.12.2012.a nr 5.1-5/12-041

Koondumisele nr 17/2012 Uponor Oyj ja KWH-koncernen Ab loa andmine

Koondumine

28.11.2012.a esitas Uponor Oyj (edaspidi Uponor) ja KWH-koncernen AB (edaspidi KWH) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Uponor ja KWH 20.09.2012.a Ühisettevõtte kokkuleppe. Ühisettevõtte kokkuleppes tulenevalt moodustavad Uponor ja KWH ühiselt uue ettevõtja Uponor Infra Oy (edaspidi Uponor Infra), mille tegevus on kavandatud pikaajaliseks ja iseseisvaks. Antud juhul on tegemist koondumisega konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 19 lg 2 sätestatud viisil.

Koondumise teate kohaselt annab Uponor kõik oma infrastruktuuri ärivaldkonnaga tegelevad tütarettevõtjad (edaspidi Uponori infrastruktuuri äriühingud) Uponor Varaosa Oy valitseva mõju alla. Uponor Infra moodustatakse Uponori tütarettevõtja Uponor Varaosa Oy ja KWH tütarettevõtja Oy KWH Pipe Ab (edaspidi KWH Pipe) ühinemise teel. Vastavalt Uponori ja KWH vahel 20.09.2012.a sõlmitud aktsionäride lepingule peavad Uponor ja KWH jõudma ühise ettevõtja Uponor Infra strateegilistes küsimustes kokkuleppele, mistõttu hakkab Uponor Infra kuuluma Uponori ja KWH ühise valitseva mõju alla.

Lisaks infrastruktuuri valdkonna äritegevuse ühendamisele hõlmab tehing ka KWH ehituslahenduste tegevusvaldkonna üleandmist Uponorile. Moodustatav ühine ettevõtja Uponor Infra ei hakka vastavas ehituslahenduste valdkonnas tegutsema.

Konkurentsiamet avaldas 28.11.2012.a ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 19 lg 2 kohaselt loetakse koondumiseks ettevõtjate poolt ühiselt sellise uue ettevõtja moodustamist, kelle äritegevus on kavandatud pikaajaliseks ja iseseisvaks.

KonkS § 20 lg 3 kohaselt on koondumise osalisteks füüsilised isikud või ettevõtjad, kes ühiselt omandavad valitseva mõju ettevõtja või tema osa üle. Euroopa Komisjoni konsolideeritud pädevusetatise, mis käsitleb nõukogu määrust (EÜ) nr 139/2004

kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle, punkti 139 kohaselt on uue ühise ettevõtja moodustamisel koondumise osalisteks kõik ettevõtjad, kes omandavad asutatavas ühises ettevõtjas ühise valitseva mõju.

Seega on käesoleva koondumise puhul koondumise osalisteks uut ettevõtjat moodustavad äriühingud Uponor ja KWH.

Uponor (registrikood 0148731-6) on Soomes registreeritud äriühing, mille aktsiad on noteeritud NASDAQ OMX Helsinki väärtpapieribörsil. Uponor pakub tarbevee-, sisekliima- ja infrastruktuurilahendusi nii era- kui ka ärihoonete jaoks.

Koondumise teate kohaselt jagunevad Uponori poolt pakutavad lahendused nelja peamisesse gruppi: ehituslahenduste valdkond, infrastruktuuri valdkond, ehitajate teenuste valdkond ja renoveerijate teenuste valdkond. Ehituslahenduste valdkond hõlmab hoonesiseseid sisekliima- ja torustikulahendusi. Koondumise teate kohaselt on ehituslahenduste valdkonna klientideks peamiselt soojustuse, ventilatsiooni ja õhukonditsioneeride paigaldajad ning ehitusfirmad. Infrastruktuurilahenduste valdkond hõlmab erinevaid vee- ja kanalisatsioonisüsteeme, sh heitveekäitlustooteid, survesüsteeme, sajuveetorustikke ja kaevusid.

Eestis omab Uponor tütarettevõtjat Uponor Eesti Osäühing, mis tegeleb Uponori toodete tutvustamisega Eestis ning ladustamis-, tootmis- ja klienditeeninduse tugiteenuste osutamisega Uponor GmbH jaoks. Toodete müük Eestisse toimub Uponor GmbH kaudu.

KWH (registrikood 0183006-5) on Soomes registreeritud äriühing, mille kontserni kuuluvad ettevõtjad tegelevad plastist toodete ja abrasiivide arendamise, tootmise ja turustamisega. Koondumise teate kohaselt jaguneb KWH kontserni tegevus 4 valdkonda: KWH Mirka, KWH Logistics, KWH Invest ja KWH Pipe.

KWH Mirka tegevusvaldkonnas toodetakse sideainega ja lausriidest abrasiive. KWH Logistics'i tegevusteks on külmutatud kaupade ladustamine ja käitlemine ning lastimise- ja sadamatoimingud (mereveoteenused ja lossimistegevused) ja veoste spedeerimine. KWH Invest tegevusvaldkonna alla kuulub torustikutoodete (sh valamute vesilukkude, põrandatrappide) ning kile ja sünteetilise paberi tootmine.

KWH Pipe toodab suurelääbimõõdulisi polüetüleenist (PE) torusid. KWH kontserni infrastruktuuri valdkonna äritegevus Eestis toimub KWH kontserni kuuluva ettevõtja KWH Pipe Eesti AS kaudu, mis tegeleb plastist vee-, kanalisatsiooni-, kütte- ja kaablikaitsetorustike, eelisoleeritud kaugküttetorustike müügi ning plastist kaevude tootmise ja müügiga.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 391 200 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 1 917 350 eurot.

Ettevõtjate 2011.a käive Eestis oli kokku üle 6 391 200 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 1 917 350 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Uponor Infra moodustatakse Uponori tütarettevõtja Uponor Varaosa Oy ja KWH Pipe ühinemise teel, mistõttu tekib kattuvus koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis infrastruktuuri valdkonna äritegevuste osas. Koondumise teate esitaja poolt Konkurentsiametile 18.12.2012.a täiendavalt esitatud teabe kohaselt tegutseb ehituslahenduste valdkonnas koondumise osalistest vaid Uponor, mistõttu ehituslahenduste osas koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis kattuvust ei teki.

Infrastruktuuri tegevusvaldkond hõlmab torusüsteemide lahendusi, mis paiknevad väljaspool hooneid ning sinna alla kuuluvad koondumise teate kohaselt alljärgnevad tooted ja teenused:

- survetorud ja –liitmikud;
- sajuveesüsteemid;
- isevoolutorud ja liitmikud;
- põllumajandusmaa kuivendustorud;
- maa-alused tehnilised ehitiste drenaažisüsteemid;
- kinnistute kanalisatsioonitorud ja –liitmikud;
- kaevud;
- kaablitorusüsteemid;
- hajaasustusalade väikesemahulised reoveepuhastid;
- torude ja liitmike hooldus- ja renoveerimisteenused;
- kaugkütteelemendid.

Euroopa Komisjon (edaspidi Komisjon) on oma otsustes¹ märkinud, et erineva kasutusotstarbega torud kuuluvad erinevatele kaubaturgudele, näiteks: 1) survetorustikud vee transportimiseks; 2) survetorustikud gaasi transportimiseks; 3) survetorustikud reoveesüsteemide jaoks; 4) drenaažitorustik; 5) kaablikaitsetorustikud; 6) sajuveesüsteemid.

Koondumise teate kohaselt võib infrastruktuurilahenduste valdkonna tooteid müüa hulgi- ja jaekaubanduse vahendusel, eriprojektimüügiturul ning riigihangete kaudu. Koondumise teate esitaja väitel moodustab Eestis [.....], kuid samas ei ole otstarbekas kaubaturgude piiritlemisel erinevaid müügikanaleid eristada.

Koondumise teates on esitatud andmed kaubaturgude kohta kitsaima võimaliku piiritlemise korral (nt erinevat mõõtu torude osas), kuid kuna käesoleva koondumisega ei teki koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis horisontaalset kattuvust tootmise

¹ Juhtum nr IV/M.565 *Solvay / Wienerberger*; juhtum nr COMP/M.6563 *Mexichem SIH / Wavin*.

tasandil ning mõlemad koondumise osalised tegelevad laia valiku toodete müügiga, analüüsib Konkurentsiamet konkurentsiolekorda infrastruktuurilahenduste valdkonnas Eestis, tuues eraldi välja horisontaalselt mõjutatud kaubaturud kasutusotstarbepõhise piiritle alusel.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Koondumise teates on esitatud andmed kaubaturgude mahtude kohta koondumise osaliste hinnangute alusel, lähtudes kitsaimast kaubaturu piiritlest. Koondumise teates esitatud andmete alusel oli 2011.a Eestis sajuveesüsteemide müügi osas Uponori osakaal [10-20]% ja KWH osakaal [5-10]%, drenaažisüsteemide müügi osas oli Uponori osakaal [10-20]% ja KWH osakaal [10-20]% ning kaevude müügi osas oli Uponori osakaal [10-20]% ja KWH osakaal [10-20]%. Seega oli 2011.a koondumise osaliste osakaal kokku Eestis sajuveesüsteemide müügi osas [15-30]%, drenaažisüsteemide müügi osas [20-40]% ja kaevude müügi osas [20-40]% ning tegemist on horisontaalselt mõjutatud kaubaturgudega.

Hinnang koondumisele

KonKS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevdamise kaudu.

KonKS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste osakaal kokku 2011.a Eestis oli sajuveesüsteemide müügi osas [15-30]%, drenaažisüsteemide müügi osas [20-40]% ja kaevude müügi osas [20-40]%. Koondumise osaliste hinnangul oli infrastruktuurilahenduste valdkonnas tervikuna Uponori osakaal [10-20]% ja KWH osakaal [5-10]%. Koondumise osaliste suuremad konkurendid on esitatud andmete alusel Pipelife Eesti AS (osakaal infrastruktuurilahenduste valdkonnas [40-50]%), Krah Pipes OÜ (osakaal [10-20]%), Hydroseal OÜ (osakaal [5-10]%), HAKA Plast Osühing (osakaal [5-10]%) ning Wavin Estonia Osühing (osakaal [5-10]%). Seega tegutseb infrastruktuurilahenduste müügi valdkonnas lisaks koondumise osalistele veel mitmeid ettevõtjaid, sh suurtesse rahvusvahelistesse kontsernidesse kuuluvaid ettevõtjaid. Wavin Estonia Osühing kuulub Mexichem/ Wavin kontserni, mis on üks maailma suurimaid plasttorude tootjaid. Rahvusvahelistest kontsernidest omab tootmist Eestis Pipelife (Pipelife Eesti AS tehas asub Jüris). Koondumise teate kohaselt on Pipelife Eesti AS kõige laiema tootevalikuga plasttorusüsteemide tootja ning tarnija Eestis ja ka kogu Baltikumis²

² http://www.pipelife.ee/media/ee/pdf/uudised/Pipelife_artikkel_ettevottest.pdf

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturu struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi, sest ka koondumise järgselt tegutsevad kaubaturul mitmed majanduslikult ja finantsiliselt tugevad ning suuri tootmisvõimsusi omavad ettevõtjad. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

anda luba Uponor Oyj ja KWH-koncernen Ab koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 28.12.2012.a otsuse nr 5.1-5/12-041 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Külliki Lugenberg/ 09.01.2013.a